

В. Бондаренко, С. Кривуц (Харків, УКРАЇНА)

ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЇ В СИСТЕМІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

*Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 61002 Харків, вул. Мистецтв, 8,
електронна пошта: academy.bondarenko@gmail.com*

Урбанізація – це історичний процес підвищення ролі міст в житті суспільства. Це пов'язано з концентрацією виробничої діяльності та розповсюдженням міського образу життя. Саме місто можна розглядати як найбільш складну систему, в якій утворюється багато прямих та зворотних зв'язків, виникаючих в процесі антропогенного впливу.

Розвиток міст, який є об'єктивним та незворотнім наслідком науково-технічного прогресу, приводить до глибоких змін міського природнього середовища.

Соціально-економічний стан в багатьох країнах привів до неможливості управляти процесом урбанізації. Відсоток міського населення в окремих країнах складає: Німеччина – 90, Швеція і Аргентина – 83, Уругвай – 82, Японія – 76, Австралія – 75 [2, с. 64]. Над великою кількістю міст, де активно втілюється урбанізація, атмосфера включає в 10 разів більше аерозолів та в 25 разів більше газу.

Останні тридцять років в багатьох країнах спостерігається тенденція будівництва висотних будівель. Таке будівництво повинно відповідати вимогам:

1. Середовище проживання має бути комфортним. В приміщеннях треба підтримувати необхідний температурно-вологісний режим, забезпечувати необхідний рівень природнього освітлення, дотримуватися допустимого рівня шумів.

2. Безпека життєдіяльності повинна забезпечуватися рівнем проектування, високими вимогами до несучих та огорожуючих конструкцій, системами життєзабезпечення, системами спасіння та реагування в надзвичайних ситуаціях.

Важливим елементом містобудівельного розвитку, який забезпечує радикальні зміни планувальної структури територій в цілях підвищення функціональної комфортності їх використання та забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення є екологічна реконструкція міської забудови.

Стратегія розвитку міської забудови базується на гіпотезі комфортності проживання за екологічними показниками. Це, з одного боку, умови, що підтримують існування суспільства та підвищують якість життя міського населення, а з іншого – це економічний інструмент, який збільшує привабливість території та спроможний при вірному підході приносити доходи до міського бюджету.

Зважаючи на сучасні економічні умови, для адміністрації міста назріла гостра необхідність стимулювати екологію міста, використовуючи при цьому в якості можливого механізму екологічну реконструкцію міської забудови. В свою чергу задача реконструкції передбачає функціональне зонування міської території згідно з методологічними, теоретичними та практичними аспектами інвестиційної привабливості цих територій для тих чи інших видів їх пріоритетного функціонального використання. При цьому любий варіант первинного опанування чи реконструкції міських територій повинен включати обов'язків комплекс природоохоронних заходів. На сучасному етапі суспільного розвитку особливу актуальність набуває еколого-

економічне обґрунтування вибору цільового призначення ділянки реконструкції.

На стадії розробки містобудівних рішень ділянки забудови, проектного рішення, його комплексного благоустрою необхідно виявляти та закладати екологічно та технічно безпечні рішення. Спираючись на заходи, які були прийняті міжнародною спільнотою в межах охорони та оздоровлення оточуючого середовища передбачена екологізація урбанізованого середовища та експлуатація територій на основі сталого розвитку. Особливу роль в цьому процесі відіграє облік створення системи об'єктів екологічного захисту (екологічні парки, лікувальні ландшафти, екооздоровчі комплекси, екологоінтелектуальні будинки, лікарні для природи, споруди екологічного захисту та інші об'єкти) [1, с. 103].

Втілення в життя таких рішень може проводитись в наступних напрямках:

1. Здійснення екологізації життєдіяльності. Цей напрямок може реалізовуватись в наслідок виконання екологічних програм при підтримці уряду.

2. Реалізація програм екологічної реабілітації громадянських, військових об'єктів, урбанізованої інфраструктури та оздоровлення середовища на територіях завдяки екореконструкції на основі сертифікованого екологічного менеджменту з залученням позабюджетних коштів.

3. Спорудження та тиражування еколого-оздоровчих об'єктів та систем екобудівництва на територіях в міському, виробничому та поселенському середовищі, природних та природно-антропоцентричних комплексів на принципах сталого розвитку. Цей напрямок може реалізуватися в різних формах при пріоритетності ефективного інвестування.

Для здійснення цієї актуальної проблеми мають бути об'єднані досягнення в сфері освіти з науковим та виробничим потенціалом. Це має бути освітній, науково-технологічний та проектно-виробничий екологічний комплекс, в якому дизайнери займають своє окреме місце. Дизайнер фактично є посередником між людиною і предметом, людиною і середовищем, людиною і машиною, людиною і людиною, людиною і суспільством.

Гострота екологічної ситуації призвела до розуміння необхідності формування екологічної свідомості. Стоїть питання про поєднання економіки та екології.

Сфера екологічного дизайну та його система проектування мають базуватися на результатах екологічних, соціальних, економічних та гуманістичних дослідженнях. Вивчення основ екологічного дизайну дасть можливість використовувати його закони в системі проектування середовищного дизайну та його наповнення.

Література

1. Муради Муххамад. Градоекологический подход к формированию архитектуры современных многофункциональных высотных зданий / Муххамад Муради // *The problems and prospect of city housing and communal complex development. The six international scientific-practical conference, vol. 1, 1 – 4, April 2008, Moscow.* – p. 56 – 68.
2. Чалов В.А. Эколого-социальные проблемы устойчивого развития современного города и пути их решения / В. А. Чалов // *The problems and prospect of city housing and communal complex development. The six international scientific-practical conference, vol. 1, 1 – 4, April 2008, Moscow.* – p. 191 – 194.